

Sygn. akt VI Ga 331/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass – Kloc

SO Marta Zalewska (spr.)

Protokolant: Barbara Ćwiok

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki z o.o. z siedzibą w Ś.

przeciwko: (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego co do pkt II i III wyroku Sądu Rejonowego w R.

V Wydziału Gospodarczego z dnia 1 marca 2017 r., sygn. akt V GC 2179/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

II. zasądza od pozwanego (...) S.A.

w W. na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. z siedzibą w Ś. kwotę 608,85 zł (sześćset osiem złotych 85/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 października 2015 r. do dnia zapłaty,

III. w pozostałej części oddala powództwo,

IV. koszty procesu za I instancję stosunkowo rozdziela, uznając, że powód wygrał w 20 %, a pozwany w 80 %, pozostawiając ich ostateczne rozliczenie i zasądzenie referendarzowi sądowemu,

2. w pozostałej części oddala apelację,

3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 373,97 zł (trzysta siedemdziesiąt trzy złote 97/100) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

VI Ga 331/17 Uzasadnienie wyroku z dnia 22.02.18r.

Powód (...) Spółka z o.o. z siedzibą w Ś. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 3 068,85 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 października 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania. z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Pozwany złożył skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. Zakwestionował okres najmu, który jego zdaniem nie

odpowiada okresowi uzasadnionej naprawy oraz ustaloną przez strony w umowie stawkę najmu uznając ją za rażąco wyższą w stosunku do stawek obowiązujących na rynku lokalnym. Zarzucił, iż poszkodowany nie skorzystał z tańszej oferty najmu organizowanego przez (...) SA, zwracając przy tym uwagę na obowiązek zapobiegania zwiększaniu się szkody.

Na rozprawie w dniu 22 lutego 2017 r. powód zmodyfikował żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie kwoty 2 849,65 zł z ustawowymi odsetkami jak w pozwie. W pozostałym zakresie cofnął pozew, wnosząc o zasądzenie kosztów od pierwotnej wartości sporu.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 25 lipca 2015 r. na skutek kolizji drogowej uszkodzeniu uległ pojazd marki B. (...), stanowiący własność T. A. T.. Sprawca kolizji był ubezpieczony z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego (...) S.A. w W.. W dniu 18 sierpnia 2015 r. poszkodowany wynajął od powoda (...) Sp. z o.o. w Ś. samochód zastępczy marki B. (...). Strony ustaliły dobową stawkę czynszu w wysokości 290,00 zł netto. Samochód zastępczy został poszkodowanemu wydany w dniu 18 sierpnia 2015 r., natomiast jego zwrot nastąpił w dniu 2 września 2015 r. W dniu 18 sierpnia 2015 r. poszkodowany scedował na powoda wierzytelność w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, na podstawie zawartej umowy cesji nr (...). W dniu 10 września 2015 r. powód wystawił fakturę VAT o nr obejmującą należność w wysokości 4 640,00 zł netto za 16 dni najmu samochodu zastępczego, przyjmując stawkę czynszu najmu na kwotę 290 zł. netto. Termin jej płatności wyznaczony został na dzień 24 września 2015 r. Pozwany wypłacił na rzecz powoda kwotę 2 638,35 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Średnia arytmetyczna stawek czynszu za najem samochodu zastępczego, marki B. (...) wynosiła 263,00 zł brutto za 1 dobę najmu. Uszkodzony pojazd naprawiany był przez zakład (...) Sp. z o.o. w W. od dnia 18 sierpnia 2015 r. do dnia 2 września 2015 r. W dniu 18 sierpnia 2015 r. uszkodzony pojazd został przyjęty do naprawy. Zaakceptowaną przez TU kalkulację naprawy doręczono do serwisu w dniu 30 sierpnia 2015 r. W 21 sierpnia 2015 r. złożono zamówienie na części, które otrzymano w dniu 24 sierpnia 2015 r. Naprawę pojazdu zakończono w dniu 28 sierpnia 2015 r. (piątek) i w dniu 2 września wydano pojazd poszkodowanemu.

W rozważaniach prawnych Sąd Rejonowy uznał, iż czas najmu samochodu zastępczego przy szkodzie częściowej powinien być wyznaczony okresem naprawy pojazdu, to jest okresem, w którym uszkodzony pojazd, w normalnym toku, mógł zostać naprawiony, z uwzględnieniem czynności procesu likwidacji szkody. Wynajęcie pojazdu zastępczego pozostaje co do zasady w adekwatnym związku przyczynowym z kolizją, jako zdarzeniem powodującym szkodę, a utratą możliwości korzystania z rzeczy jest jedną z postaci szkody majątkowej. Powód udowodnił co do zasady konieczność i celowość najmu pojazdu zastępczego i korzystanie z niego przez poszkodowanego. Za uzasadniony czas trwania naprawy sąd uznał okres 16 dni kalendarzowych. Pozwany nie wykazał żadnymi konkretnymi okolicznościami sprawy, iż okres najmu w przedmiotowej sprawie jest nieuzasadniony i nieadekwatny. Strona powodowa natomiast przedstawiła wiarygodne dowody potwierdzające, iż czas naprawy pojazdu był uzasadniony przez okres 16 dni. Niniejsze potwierdzają również przeprowadzone czynności naprawcze oraz czynności podejmowane w postępowaniu likwidacyjnym.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego odnośnie zastosowanych przez powoda stawek najmu pojazdu zastępczego podkreślić należy, iż poszkodowany nie miał obowiązku poszukiwania oferty najtańszej, ani analizowania stawek obowiązujących na rynku. Zgodnie z wiarygodnymi ustaleniami biegłego średnia arytmetyczna stawka najmu wynosiła 263 zł. brutto. Powód (...) Sp. z o.o. w Ś. zastosował stawkę najmu w wysokości 290,00 zł. netto. Stawka uznawana jest za rażąco wygórowaną, gdy jest ona wyższa od średniej stawki rynkowej o więcej niż 30 %. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych, w art. 89 ust. 1 pkt 4 tej ustawy zawarto określenie rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia, a w art. 90 ust. 1 a, za taki ustawodawca uznał przypadek, gdy cena całkowita oferty jest niższa, o co najmniej 30% od wartości zamówienia (...). W okolicznościach niniejszej sprawy za rażąco wygórowaną uznać można stawkę wyższą o 30% od kwoty 263 zł brutto – tj. średniej arytmetycznej stawki najmu pojazdu zastępczego, odpowiadającego pojazdowi marki B. (...), tj. wyższą od kwoty 343 zł brutto. Stawka zastosowana w umowie najmu jest wyższa, różnica przekracza 30 %, w stosunku od średniej stawek rynkowych, stawkę tę należy, zatem ocenić, jako wygórowaną. Stawką właściwą dla ustalenia kwoty odszkodowania, maksymalną, która

nie jest rażąco wygórowana jest stawka w kwocie 343 zł. odpowiednia dla pojazdu marki B. (...). W oparciu o wskazane kwoty należało ustalić należne w sprawie odszkodowanie, które wynosi 5 488 zł. Pozwany wypłacił już na rzecz (...) Sp. z o.o. kwotę 2 638,35 zł. Zatem do zapłaty pozostaje kwota 2 849,65 zł.

Na tej podstawie Sąd Rejonowy w R. wydał wyrok, którym umorzył postępowanie co do cofniętej kwoty żądania pozwu 219,20zł, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.849,65zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, zaś szczegółowe wyliczenie kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu.

Powyższy wyrok w zakresie zasądzonej kwoty oraz kosztów procesu zaskarżył pozwany. Wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów art. 233 §1 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, art. 217 §2 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez oddalenie wniosku dowodowego z zeznań świadka na okoliczność poinformowania poszkodowanego o możliwości bezpłatnego zorganizowania najmu, art. 316 §1 kpc poprzez naruszenie obowiązku dążenia do wyjaśnienia sprawy i wyrokowania mimo braku tych zeznań i pominięcia nagrania rozmowy, art. 361 kc i 363 kc w zw.z art. 805 kc i 354 §2 kc poprzez przyjęcie, iż koszty wynajmu poniesione przez powoda były celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w znacznej części zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zasadnie pozwany podniósł zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 233 §1 kpc, albowiem mimo dopuszczenie dowodu z nagrania rozmowy telefonicznej na płycie CD i uznania go za wiarygodny sąd nie poczynił na jej podstawie żadnych ustaleń, a tym samym nie dokonał oceny, czy koszty najmu pojazdu zastępczego objęte żądaniem pozwu były celowe i ekonomicznie uzasadnione w myśl art. 361 §1 kc. Sąd II instancji zatem po odsłuchaniu przebiegu tej rozmowy ustalił, iż w 17 minucie 12 sekundzie poszkodowany, który telefonicznie zgłosił szkodę w swym pojeździe, został poinformowany przez ubezpieczyciela o możliwości najmu pojazdu zastępczego bez dodatkowych kosztów, jak również o stawkach najmu pojazdu zastępczego w zakresie klasy A, B i C z ich zwrotem przez ubezpieczyciela do tej wysokości. Poszkodowany w odpowiedzi oświadczył, że nie jest zainteresowany najmem, na co uzyskał zwrotną informację, iż w razie zdecydowania się na najem, powinien skontaktować się w tej sprawie z infolinią. W tej sytuacji skoro poszkodowany nie podjął dalszego kontaktu z ubezpieczycielem w sprawie wynajmu pojazdu zastępczego, zaś wynajął ten pojazd u powoda za stawkę wyższą, koszty różnicy tego najmu nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodowym w myśl art. 361 §1 kc. Dodać jedynie należy, iż zbędnym w tej sytuacji było słuchanie świadka w osobie poszkodowanego rozmówcy, gdyż przebieg rozmowy telefonicznej nie był kwestionowany w procesie co do jego wiarygodności i był wystarczający do poczynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych. Sąd II instancji miał na uwadze, iż poszkodowany uzyskał informacje o kosztach najmu pojazdu zastępczego podlegających refundacji przez ubezpieczyciela jedynie w zakresie pojazdów klasy A, B i C, niemniej nie zmienia to faktu, że poszkodowany miał możliwość bezkosztowego wynajęcia pojazdu zastępczego u ubezpieczyciela i został zobowiązany do skontaktowania się w tej sprawie z infolinią, czego nie uczynił. Bez znaczenia zatem pozostawało, iż uszkodzony pojazd zaliczał się do kategorii E, poszkodowany wynajął zaś u powoda pojazd kategorii D, tym bardziej, że zabrakło w sprawie dowodu z zeznań poszkodowanego, że z uwagi na szczególne okoliczności sprawy tj. konkretne potrzeby poszkodowanego musiał on wynająć pojazd zastępczy klasy D, a który to pojazd nie został mu zaproponowany przez ubezpieczyciela i którym to pojazdem ubezpieczyciel nie dysponował. Ciężar dowodu tych okoliczności w myśl art. 6 kc spoczywał na powodzie. Z tych względów Sąd Okręgowy przyjął za celową i niezbędną jako ekonomicznie uzasadnioną stawkę wskazaną przez pozwanego w wysokości 202,95zł. Odnosząc się do oceny niezbędnego okresu najmu przez pryzmat przebiegu czynności naprawczych sąd w tym zakresie podzielił stanowisko sądu rejonowego, który to sąd za uzasadniony czas trwania naprawy uznał okres 16 dni kalendarzowych. Analiza dokumentów w postaci historii naprawy wskazuje, iż wszelkie czynności, w tym zwłaszcza kwestionowany przez ubezpieczyciela okres 3 dni między zamówieniem części a ich otrzymaniem był uzasadniony i

racjonalny. Zresztą na etapie apelacji pozwany nie podniósł już żadnych zarzutów w tym przedmiocie. Przeliczając uzasadnioną stawkę najmu: 202,95zł przez 16 dni uzasadnionego najmu dało to kwotę: 3.247,20zł, a po uwzględnieniu kwoty wypłaconej z tego tytułu przez ubezpieczyciela: 2638,35zł dało to kwotę należną powodowi : 608,85zł (pkt II wyroku). Z tych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 kpc a w pozostałej części apelację jako nieuzasadnioną oddalił na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach procesu w I instancji orzekł na podstawie art. 108 §1 kpc w zw. z art. 100 kpc, a o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym orzekł na podstawie art. 100 kpc stosunkowo je rozdzielając według procenta wygranej stron: powód wygrał w 21%, pozwany w 79%. Pozwany poniósł koszty: 143zł tytułem opłaty od apelacji i 450zł jako minimalne wynagrodzenie radcowskie, powód poniósł koszty: 450zł jako minimalne wynagrodzenie radcowskie za II instancję.